

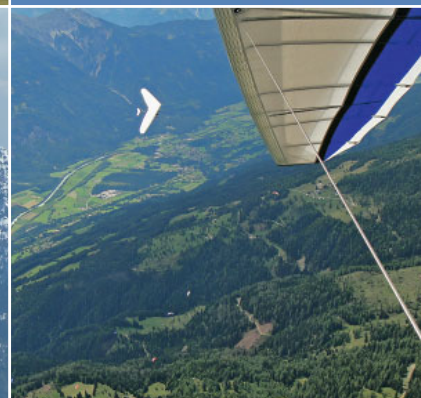
Sport v „malém“ letectví

Letecká amatérská asociace
České republiky

Letecká amatérská asociace České republiky

Sport v „malém“ letectví

Vážení členové LAA ČR, letečtí sportovci a příznivci letectví, přílohu, kterou otevíráte, jsme připravili s cílem rozšířit znalosti odborné letecké veřejnosti o sportovních disciplínách rozvíjených jednotlivými svazy Letecké amatérské asociace České republiky a zároveň přináší i souhrn všech důležitých výsledků ze sportovních soutěží, jichž se letečtí sportovci a reprezentanti LAA ČR zúčastnili v roce 2011. U soutěží světových uvádí umístění všech českých reprezentantů a u soutěží domácích zpravidla umístění prvních tří soutěžících, vždy však uvádí základní data a tam, kde je to třeba, i počty letců ve startovním poli. Přehled také přibližuje náplň některých důležitých sportovních disciplín a seznamuje tak i s charakterem soutěží v různých odbornostech LAA ČR. Úvodní text přílohy pak přináší nástin vývoje sportovních leteckých odvětví a disciplín, který osvětluje cestu k jejich současnému rozdělení a v pohledu odborném vlastně naznačuje i jejich další možný vývoj. Příloha by měla být inspirací sportovním komisím a svazům LAA ČR v další organizační práci a pro sportovní letce výzvou k dosahování dalších špičkových výkonů i předních umístění.

Sportovní létání má u nás velmi dlouhou historii, kterou nelze pominout ani v případě, kdy se zabýváme současnými výkony na různých druzích sportovních létajících zařízení. Prakticky všechny kategorie ultralehkých letadel i padákových a závěsných kluzáků prošly pestrým vývojem, odpovídajícím úrovni techniky a vědeckých poznatků doby.

Sport tuto cestu kopíroval, protože vždy se naši nadšenci hledající nové možnosti k létání a také k poměřování sil. Zvláště, když se jednalo a jedná o létání za jednodušších a zároveň dostupnějších podmínek.

Nejdelším vývojem prošlo létání na ultralehkých letadlech a závěsných kluzácích. Prvními letadly splňujícími hmotnostní limity současné ultralehké kategorie byly už vlastně některé z aparátů průkopníků letectví před první světovou válkou. Sloužily k letecké výuce, různým produkcím před obecněstvem, ale také k prvním soutěžním kláním. K pokusům o první definování ultralehké kategorie však došlo až začátkem dvacátých let, když na nejlehčí letadla poháněná slabými motory, soustředili pozornost někteří letci, sportovní kluby i konstruktéři a ovšem, na krátkou dobu, také armády. V Anglii se začalo psát o microlightech, ve Francii o avietkách, u nás o letadélkách. Stačí prolistovat dobový tisk a narazíte na informace o zahraničních soutěžích letadélek, jež byly pořádány samostatně i jako součást závodů různých kategorií letounů, nebo dokonce v rámci soutěží v bezmotorovém létání.

Tento letounek postavil vojenský pilot Šapošnikov a létal s ním koncem dvacátých let

Zdařilá konstrukce ultralehkého letounku Avia BH-16 ze začátku dvacátých let neuspěla pro potíže s nespolehlivými motory

To vyplývalo ze skutečnosti, že velmi lehká letadla vznikala jak na základě samostatného vývoje, tak i motorizací kluzáků.

Inspirativními byly například výkony francouzského letadélka Dewoitine, jež odpovídalo bezmotorovému letadlu téhož typu. S tímto letadélkem dokázal pilot Barbot přeletět 6. května 1923 kanál La Manche a ještě téhož dne se z anglického Lympne vrátil zpět do Francie. Vykonal pak i řadu dalších letů, ale pro nás bylo důležité, že v listopadu dvacátého třetího roku létal na Slovensku a že později s tímto letounkem létali i plachtili naši vojenští piloti Kalla a Šapošnikov, kteří rovněž dosahovali velmi dobrých, ba rekordních výsledků. K pohonu „Dewoitinky“ sloužil motor Clerget o výkonu pouhých 16 k (12 kW). Možnosti velmi lehkých letadélek také přivedly naše vojenské letectvo k zakoupení britského letadélka De Havilland D.H.53 a hlavně přivedly

Jedním z prvních amatérských letadélek u nás bylo „Kuňkadlo“ bratří Šimůnků. Jako exponát Národního technického muzea bylo před léty vystaveno i na jednom z leteckých dnů na letišti Točná

Aero A-17 je příkladem velmi lehké konstrukce kluzáku ze začátku dvacátých let. Snímek byl pořízen při první národní plachtařské soutěži na Baních u Zbraslavi

Typickým představitelem lehkých amatérsky stavěných letadel byly i Nebeské blechy. Tuto postavil pan Bina (v kabině) ve třicátých letech

K průkopníkům stavby ultralehkých letadel patřil amatérský konstruktér a pilot Ludvík Kratochvíl ze Zábřehu, který postavil přes dvacet různých typů. S tímto dolnoplošníkem létal v polovině třicátých let

konstruktéry Beneše a Hajna z firmy Avia k rozhodnutí vyvinout v roce 1924 vlastní letounek, označený BH-16. Vznikly dva prototypy, poháněné motory Vaslin (20 k/15 kW) a Blackburn (16 k/12 kW). Dolnoplošná BH-16 byla výborně navržena a dobře létající jednomístná letadla celodřevěné stavby o hmotnosti pouhých 130 kg, bohužel jejich motory dobré nebyly. To se projevilo při vlastně první účasti čs. ultralightů v zahraničí, kdy se oba letounky nedokázaly pro špatný chod motorů umístit v soutěži Tour de France des avionettes 1924.

V té době se hodnotily zejména cílové přelety. Na září roku 1926 například vypsaly anglické noviny Daily Mail již čtvrtý ročník závodu anglických dvoumístných letadel do hmotnosti 170 kg, poháněných „slabými motory“. Akce proběhla v Lympne a zajímavé pro piloty byly i vysoké odměny vítězům. Celková trať hvězdicového závodu byla proponovaná na 3200 km a nejmenší rychlost nesměla překročit 80 km/h.

Přes slibný začátek nakonec výrobci sportovních a turistických letadel linii nejlehčích letadel na dlouhou dobu opustili, což patrně zejména způsobovaly potíže tehdejších motorů. Nadále se tak nejlehčím létacím strojům věnovali amatéři, mezi nimiž byli tvůrci vlastních typů nebo třeba i stavitelé známých Nebeských blech. Spolehlivé motory však chyběly i pro ně. Tento neduh postihoval také pěkné

letadélko bratří Šimůnků, známé Kuňkadlo, které se zachovalo v Národním technickém muzeu a létá i v současné replice společnosti F-Air v Benešově. O návratu k avietkám a jejich případném sportovním využití se pak začalo znovu uvažovat v čase zvýšeného zájmu o pilotní výcvik koncem třicátých let. Vzlétl tak například prototyp ultralehkého hornoplošníku konstruktérů V. Štrose, H. Váhalý a firmy Kochmann, který měl být poháněn i vlastním firemním motorem, ale všemu učinila konec nacistická okupace. Zkušenosti z dvacátých let však potvrzovaly, že ultralehké konstrukce mají budoucnost a že technický pokrok v řešení draků i pohonných jednotek, je může přivést k novému sportovnímu životu.

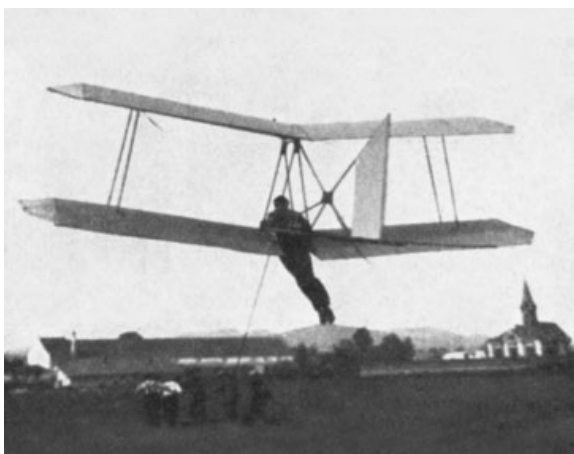
Podpora, kterou v meziválečném období věnovaly sportovnímu létání jak Aeroklub RČS, tak zejména Masarykova letecká liga, vedla v první polovině dvacátých let a ve druhé půli let třicátých k rozvoji bezmotorového létání a k pořádání národních plachtařských soutěží, na nichž mezi tehdejšími větroni byla řada typů s hmotností blízkou naší kategorii UL kluzáků. Jen se tehdy podle hmotnostních kritérií bezmotorová letadla nedělila. Některá z nich, a to

zvláště domácí stavby, by si však určité zaslouhovala ultralehkou repliku. Zprvu se na kluzácích soutěžilo v letech na čas a na vzdálenost, později i v dálkových přeletech. Naše plachtění má tedy rovněž dlouhou sportovní tradici, která si také přímo říká o uspořádání samostatné soutěže v ultralehkém plachtění.

Souběžně s klasickým bezmotorovým létáním se v minulosti objevovaly amatérské pokusy o létání se závěsnými kluzáky. Tahle stará disciplína z dob průkopníků letectví lákala především lácí a většinou i velmi jednoduchou stavbou. Horší už to bylo s letovými vlastnostmi a ovladatelností. Pouze o několika konstrukcích lze napsat, že opravdu létaly, na většině z nich konali piloti jen nedlouhé skoky. Sportovní soutěže se vlastně zúčastnil pouze závěsný kluzák J. Vyskočila, s nímž uskutečnil několik letů J. Voříšek na národní plachtařské soutěži v roce 1923 na

Sport v „malém“ letectví

Baních u Zbraslavi. Příkladem poměrně zdařilých konstrukcí může být několik závěsných kluzáků J. Vyskočila nebo typ B.O.31 studenta V. Ošťádal a pozoruhodné byly určitě závěsné kluzáky známého pilota a konstruktéra F. O. Mayera. Jeho kluzák MO-B uskutečnil několik letů u Štoků nedaleko Havlíčkova Brodu, ale to bylo koncem třicátých let a pro mezinárodně politické události se pak už nepodařilo udělat potřebné úpravy ke zlepšení jeho směrové stability.

Poválečný rozlet čs. letectví se zaměřil především na letecký výcvik, na sportovní i turistické létání „klasických“ motorových letadel a zvláště na létání bezmotorové. Masarykova letecká liga splynula již těsně před válkou s Aeroklubem a její odkaz amatérského letectví byl opomíjen. Domácí letecký průmysl tehdy dodával sportovním letcům kvalitní, sériově vyráběná letadla, která umožnila znovu posunout naše sportovní létání na světovou úroveň,

a až na několik ojedinělých konstrukcí se zdálo, že amatérská, velmi lehká letadla nemají perspektivu. Zvláště, když na amatérském soukromém letadle nebylo dost dobře možné legálně létat. Ke změně v pohledu na sportovní a rekreační létání začalo na čas docházet až ve druhé polovině šedesátých let, kdy také probíhaly amatérské pokusy s létáním na vírnících, jimž se věnoval i svazarmovský podnik Aerotechnik. Skutečnou změnu ovšem přinesl

teprve příchod létání na závěsných kluzácích, stavěných podle vynálezu amerického aerodynamika F. Rogalla. V polovině sedmdesátých let u nás předvedli lety na rogalových křídlech francouzští piloti, které k nám přivedl známý sochař a sportovec J. Nálepa, a souběžně se také již objevily první domácí konstrukce. Přibližně až do osmdesátého roku létali nadšenci na vlastních rogalových křídlech v podstatě nelegálně, následně je pak převzal do své struktury tehdejší Aeroklub Svazarmu. Toto zařazení vyplývalo z faktu, že počty rogalistů už

V roce 1931 zkoušel V. Ošťádal se svými přáteli závěsný kluzák B.O. 31. Celodřevěný dvouplošník byl potažen balicím papírem a pilot s ním vzletal pomocí lana

nebylo možné přehlížet, zároveň ovšem umožnilo pilotům závěsného létání pořádat i první oficiální místní, krajské, národní a celostátní soutěže, přičemž nejlepší rogalisté se posléze začali zúčastňovat i soutěží v zahraničí. Rogalova křídla si nadšenci konstruovali, stavěli i šili v naprosté většině sami a s růstem výkonů také sami zdokonalovali soutěžní pravidla. V dubnu 1981 rovněž vstoupily v platnost předpisy-směrnice pro technickou způsobilost i provoz závěsných kluzáků, ale současně také vyšlo rozhodnutí, že „k létání se závěsným kluzákem nesmí být použito motoru“. Výjimku mohlo povolit pouze FMD po dohodě s FMV... Přesto bylo závěsné létání první „volnou“ leteckou kategorií a tomu odpovídal i počet sportovců: zaregistrovalo se 102 klubů a 2892 rogalistů s 1200 závěsnými kluzáky.

A jak vyhlížely dobové soutěže? První středočeský přebor v závěsném létání na Rané u Loun (22. až 23. 8. 1981) měl například úvodem dvě kola

V roce 1975 předvedli leteckým nadšencům létání na rogalových křídlech piloti z Francie. Snímek zachycuje jednoho z Francouzů nad svahem skokanského můstku v Praze Motole

F. O. Mayer zkoušel roce 1937 kluzák unikátní konstrukce typu MO-B. Konce křídla byly vybaveny speciálními klapkami, nohy pilot zasunoval za letu do textilního úchytu k zajištění vodorovné polohy

Z létání rogalistů na Rané u Loun na konci sedmdesátých let

Na 8. mistrovství světa v závěsném létání v Governador Valadares v roce 1991 se stal poprvé T. Suchánek mistrem světa

Vzácný snímek čs. rogalistů s B. Moyesem a F. Rogallem na mistrovství světa v Austrálii (Breight) v roce 1988. Mistrovství se tehdy zúčastnili I. Anderle, V. Chvála, Z. Kamaryt, J. Straka, T. Suchánek a D. Vyhnaník

Ještě v osmdesátých letech proběhlo několik úspěšných ročníků soutěží v ultralehkém létání, pojmenovaných sympaticky Mělnická Ludmila

Dr. F. Jeniš létal jako člen expedice automobilu Tatra kolem světa na motorovém rogale z JZD Červenka

letů na vzdálenost, kdy se soutěžící po obletu kontrolního bodu snažili oblétnout co nejvíce ze šesti vytyčených znaků, vzdálených od sebe 40 metrů. Poté bylo nutné přistát do vyznačeného prostoru 100 x 100 m a za zasáhnutí středového kruhu se připočítávala bonifikace. Létalo se ve skupinách a vždy vylosovaná skupina šesti pilotů soutěžila mezi sebou. Toto pojetí mělo eliminovat vliv různých meteorologických podmínek během dne – a ty byly nevalné. Soutěžilo tehdy 34 pilotů a zvítězili - 1. J. Hloušek, 2. V. Chvála a 3. L. Heráček.

V dalším roce se ve dnech 6. až 12. 9. 1982 konalo v Krkonoších 1. mistrovství ČSSR v závěsném létání. Zúčastnilo se jej 38 soutěžících, kteří létali v různých disciplínách. Například 1. disciplína předpisovala let bez časového omezení kolem pěti bodů vzdálených od sebe kolem tři čtvrtě kilometru – účelem bylo oblétnout co nejvzdálenější bod a pokud se to pilotovi zdařilo, mohl se vrátit před první a let opakovat. Podmínkou pro hodnocení bylo opět přistání do čtverce 100 x 100 m. Jiným příkladem by mohla být 7. disciplína, která spočívala v letu na dálku bez návratu – start z Černé Hory, u obce Čistá pak byl kontrolní obletový bod a od něj, přes několik stanic rozhodčích, vedl letový koridor k Láňovu. V prvním celostátním mistrovství zvítězili - 1. L. Kormoš

(Západoslovenský kraj), 2. J. Černý (Západočeský kraj) a 3. M. Deák (Východoslovenský kraj).

Od těchto oficiálních soutěžních začátků postupoval vývoj závěsného létání rychle k přeletovým disciplínám. Například v Maďarsku, na každoročních soutěžích Eger Cup, jichž se zúčastňovali i naši rogalisté, byly vypisovány „termické“ přeletové disciplíny již od sedmdesátých let a v roce 1978 tam také v Eger Cupu zvítězil český reprezentant V. Chvála, který si vedl dobře i v následujícím ročníku, v němž získal pohár další čs. rogalista I. Anderle.

V roce 1985 pak létali nejlepší čs. rogalisté na mistrovství světa v Kössenu, kde se ve velké konkurenci prosadili Ing. V. Chvála, L. Kormoš i další reprezentanti. O rok později, na mistrovství Československa konaném na Straníku u Žiliny, již zvítězil mladý a talentovaný pilot T. Suchánek, který tak zahájil mistrovskou dráhu. Na VII. mistrovství světa v roce 1989 ve Švýcarsku získal „stříbro“, v roce 1991 v Brazílii „zlato“ a titul mistra světa vybojoval i v letech 1993 a 95. Přitom má z těch let na svém kontě i dva tituly mistra Evropy a „zlato“ na evropském šampionátu v Hodkovicích (1993) vylétal i na moto-

Sport v „malém“ letectví

rovém závěsném kluzáku. To byly úžasné výsledky, dodnes ceněné světovou leteckou veřejností. Důležité ovšem také je, že i nyní patří naši rogalisté v čele s Mgr. D. Vyhnalíkem k úspěšným reprezentantům českých barev na mezinárodních soutěžích.

K novému životu se díky nadšenectví, technickým možnostem a vlivem příkladu závěsného létání probudila v osmdesátých letech i stavba amatérských a ultralehkých letounů. Od roku 1968 sice u nás létal amatérský letoun Brouček Ing. V. Verner, o něco později následovaný dvoumístným Trempíkem inženýrů J. Šimůnka a J. Kamarýta, ale až v osmdesátých letech k nim přibyla řada nových konstrukcí, z nichž zřejmě první byl ultralehký „Hončík“, postavený rodinou Podešvů na Moravě v roce 1981. Záhy pak již létaly i originální typy konstruktéra a pilota Ing. O. Olšanského, z nichž jednomístný D-4 Straton byl oceněn v roce 1987 na setkání stavitelů ama-

térských letadel v Polsku, ve Vroclavi. Přitom nelze nezmínit ani počín firmy Letov, která přišla v roce 1989 s neméně zdařilým a následně sériovým typem LK-2 Sluka. A úspěšných UL letounů té doby bylo ještě podstatně více.

S motorovými rogaly, přes zákaz jejich amatérské stavby, také dokonce v té době nadšenci nejenom létali, ale pořádali i slety a soutěže, mezi nimiž vynikla zejména Mělnická Ludmila, konaná od roku 1987. Na ní soutěžili v disciplínách blízkých svým pojetím úlohám současných soutěží ultralehkého létání. Zároveň však létalo i několik typů motorových závěsných kluzáků zhotovených oficiálně v podniku Svazarmu Aquacentrum a v JZD Červenka. Jeden z aparátů tohoto výrobce například posloužil všestrannému sportovci a přírodovědci Dr. F. Jenišovi k průzkumným letům při výpravě posádky automobi-

Amatérský letoun Brouček postavil v šedesátých letech letecký odborník Ing. V. Verner

lu Tatra kolem světa v roce 1987. Účast jej bohužel stála život během sjíždění řeky v Pákistánu, ale jeho přínos k popularizaci ultralehkého létání, i létání závěsného a paraglidingu, byl značný.

Koncem osmdesátých let se ale prosazoval i další, zcela nový letecký sport, paragliding. Sportovci začali létat na padákových kluzácích, s nimiž navazovali na zkušenosti parašutistů s padáky-křídly a stejně jako oni tak využívali nápad Kanadana D. Jalberta, použít profil křídla u padáku. V roce 1989 se v rakouských Alpách konalo první mistrovství světa v paraglidingu a ve dnech 14. až 15. července 1990 se z iniciativy J. Straky konala i naše první soutěž, na Rané u Loun. Zvítězil v ní

První veřejné předvedení motorového paraglidingu se odehrálo na Roudnické akci Memorial Air Show v roce 1991

Úspěšný prototyp Stratonu D-4 inženýra O. Olšanského z druhé poloviny osmdesátých let

Na UL letounu TL-32 Typhoon se učily létat první generace pilotů ultralehkých letadel

tehdy panující mistr světa v klasickém parašutismu J. Palata, následován T. Nejedlým a V. Ducháčkem. První padákový kluzák domácí konstrukce však předvedl jeho konstruktér J. Tesař již v roce 1987 při soustředění brněnských balonistů na Velké Fatře. Od té doby se také píše tradice naší výroby této kategorie letadel. Popularita létání na padákových kluzácích rychle stoupala, a to i díky dobrým výkonům nejlepších paraglidistů. První čs. rekord v této disciplíně například ustanovil již 1. července 1992 O. Dupal na 2. mistrovství Evropy ve Slovinsku, přeletem dlouhým 60 km.

Doslova ultralehkým letounem byl jednoduchý „Honzik“, který postavili a s nímž v Hranicích létali otec a syn Podešvové v roce 1981

Přelom osmdesátých let byl významný společenskými změnami a do sféry oficiálních leteckých sportů u nás uvedl nejenom paragliding a ultralehké létání s motorovými závěsnými kluzáky a „klasickými“ plošníky, ale tuto škálu nových leteckých odborností ještě rozšířil i o začínající motorový paragliding. Tento, z pohledu časového odstupu nesmírně rychlý vývoj, byl podepřen i vývojem organizačním. Dne 17. března 1990 se v Brně sešlo na dvě stě delegátů různých skupin „malého“ letectví, kteří na základě práce přípravného výboru ustavili Leteckou amatérskou asociaci, do jejíhož čela zvolili známého rogalistu P. Tučka. Asociace pak legalizovala často mnohaletou činnost řady nadšenců, létajících na amatérsky stavěných motorových rogalech nebo i výtečně řešených ultralehkých letounech a současně do svých řad přijala i paraglidisty a piloty závěsných kluzáků, kteří patřili k hlavním iniciátorům jejího vzniku.

Prototyp ultralehkého letounu Sluka koncem osmdesátých let představila firma Letov

Osmdesátá léta tak dala velký impuls létání na sportovních létajících zařízeních, přičemž vůle, energie jeho protagonistů ovlivňuje i nyní směřování našeho amatérského „ultralehkého“ letectví a také šíři jeho sportovních aktivit.

Současná Letecká amatérská asociace rozvíjí činnost svazů závěsného létání, paraglidingu, motorového paraglidingu i ultralehkého létání a vytváří zázemí k organizování leteckých sportů těchto odborností. Navazuje tedy na sportovní tradice, jež u nás s lehkými letadly, větroni i závěsnými kluzáky zakládali amatérští letci a členové Masarykovy

letecké ligy i Aeroklubu RČS již ve dvacátých létech minulého století. Spektrum těchto sportovních odvětví se nyní, přes různá období útlumu v minulosti, dále rozšiřuje a na jeho šíři také nachází odpověď i domácí výroba sportovních létajících zařízení. Čeští reprezentanti z LAA ČR obsazují přední místa na mezinárodních soutěžích, o čemž vypovídá i přehled medailí, které například získali v posledním desetiletí na mistrovstvích světa a Evropy. Letecká amatérská asociace uspořádala v průběhu dvaceti let řadu otevřených sportovních akcí a Mezinárodní leteckou federací (FAI) byla také pověřena pořádáním světových a evropských mistrovských soutěží.

LAA ČR na základě pověření FAI organizovala:

- 21. až 28. 8. 1993 - 4. FAI mistrovství Evropy v ultralehkém létání v Hodkovicích nad Mohelkou,
- 18. 8. až 25. 8. 2007 - 11. FAI mistrovství světa v ultralehkém létání v Ústí nad Orlicí,
- 30. 7. až 9. 8. 2009 - FAI mistrovství světa v motorovém paraglidingu v Novém Městě nad Metují,
- 15. 8. až 22. 8. 2009 - 12. FAI mistrovství světa v ultralehkém létání v Jihlavě a
- 24. 7. až 30. 7. 2011 - 6. FAI mistrovství světa v přesnosti přistání v paraglidingu v Kunčicích pod Ondřejníkem.

Úroveň těchto mistrovství, zejména z posledních let, je vysoce hodnocena a pořadatelské zázemí, jež během jejich přípravy vzniklo, vytváří předpoklady pro organizaci dalších úspěšných sportovních akcí do budoucna.

Kromě účasti na domácích i světových mistrovských soutěžích a pohárech se sportovci Letecké amatérské asociace též zapisují do tabulek světo-

Sport v „malém“ letectví

vých a národních rekordů a dosahují řady dalších mimořádných výkonů, zaznamenávaných v historii leteckých sportů. Například v nejstarším odvětví, v závěsném létání, ustavil pět světových rekordů při soustředění nejlepších světových rogalistů v roce 2000 v Austrálii Ing. T. Suchánek.

Dne 19. října 2005 překonala dvojice J. Unzeitig a V. Vavřínová na ultralehkém letadle VL-3 světový rychlostní rekord výkonem 274,78 km/h.

Světové rekordy překonal v posledních letech i pilot motorových závěsných kluzáků J. Bém, který 11. září 2009 vystoupal se spoleťkyní O. Záluskou do 6000 m nad zemí za pouhých 19 min 32 s a dne 13. září 2010 vykonal opět s O. Záluskou rekordní let do výšky 8072 m.

Do tabulek rekordů se také zapsal výkon Ing. V. Chvály a M. Dedery, kteří 15. srpna 2009 vykonali bez použití motoru přelet v délce 105,5 km na UL letounu D-8 Moby-Dick, a rekordním byl i let Ing. J. Lukeše, který 14. června téhož roku zvládl s jednomístným UL letounem uzavřenou trať rychlostí 166,8 km/h.

Podobných rekordních výkonů však bylo za dobu dvacetileté činnosti LAA ČR mnohem víc a vzhle-

dem ke sportovnímu duchu letců i vzhledem k technickým novinkám, jež jim domácí výrobci nabízejí, bude určité jejich počet dále vzrůstat.

K mimořádným ovšem patří i výkony, jež sice nejsou v přehledech rekordů, ale i tak znamenají velmi mnoho pro rozvoj daného sportovního odvětví. V historii LAA ČR lze takových činů najít nemálo. Jeden z prvních má datum 2. 4. 1992, kdy pilot J. Zítka s mechanikem a kameramanem J. Černým přelétli v rámci mezinárodní výpravy na motorovém rogalu Beringovu úžinu z Ruska na Aljašku. Velmi známou se stala také výprava pilotů motorových závěsných kluzáků LAA ČR do Himálají v roce 2000, jíž se zúčastnili J. Bém, A. Tillingerová, Z. Adam a J. Zítka. Tehdy, 29. 9. 2000, překonal J. Bém vrchol osmitisícové Annapurny a výtečných výkonů během výpravy dosáhla i A. Tillingerová.

Podobný výškový let uskutečnil letos v Pákistánu český paraglidista D. Carbol se slovenským kolegou J. Klejou, když v pohoří Karákóram dosáhli na svých padákových kluzácích výšky 7045 m nad mořem, a to během přeletu dlouhého 285 km.

J. Bém, překonal několik světových rekordů.

V roce 2009 se spoleťkyní O. Záluskou vystoupal do 6000 m nad zemí za pouhých 19 min 32 s a dne 13. září 2010 vykonal opět s O. Záluskou rekordní let do výšky 8072 m

V tomto roce jsme také zaznamenali značný publikační ohlas na mimořádný výkon bývalého šéfredaktora časopisu Pilot M. Orose, který na motorovém padákovém kluzáku zvládl během 90 dní etapový let na vzdálenost 9000 km nad Českou republikou. Pozemní doprovod mu zajišťovali členové agentury Cumulus, jejíž zrod také inicioval, a při zastávkách mezi etapami navštěvoval dětské domovy, kde s dětmi hovořil o motorovém paraglidingu a sportovním létání.

Od roku 2000 organizuje Letecká amatérská asociace ČR ve spolupráci s Aeroklubem ČR, Klubem leteckých novinářů i dalšími partnery a pod patronací Podvýboru pro vědu, výzkum, letectví a kosmonautiku Parlamentu ČR každoroční akce k ocenění nejlepších leteckých sportovců České republiky. Vyhlášení jsou tak nejlepší piloti roku v jednotlivých sportovních disciplínách, odpovídajících kategorizaci Mezinárodní letecké federace FAI, a vyhlášení jsou v posledních letech v první řadě nejlepší letectví sportovci obou pořadajících organizací - LAA ČR a AeČR.

Letecká amatérská asociace je v čase vstupu do třetího desetiletí své existence silnou sportovní organizací, sdružující téměř sedm tisíc pilotů, kteří se věnují rekreačnímu létání „pro radost“, ale také velmi pestré sportovní letecké činnosti, která kromě soutěží spočívá i v různých místních akcích a v populárních sletech ultralehkých letadel i dalších sportovních létajících zařízení. LAA ČR přitom ve své sportovní činnosti staví nejen na vlastní tradici, ale navazuje i na tradice celého českého sportovního letectví a v neposlední řadě i na zmíněný odkaz meziválečné Masarykovy letecké ligy, od jejíhož založení uběhlo v tomto roce již 85 let.

LAA ČR je velmi aktivní součástí českého sportovního letectví a společně s Aeroklubem ČR, Balónovým svazem a Svazem leteckých modelářů zaujímá významné místo ve sportovním dění evropského a světového letectví.

Jan Brskovský, prezident LAA ČR

V roce 2005 překonala dvojice J. Unzeitig a V. Vavřínová na ultralehkém letadle VL-3 světový rychlostní rekord výkonem 274,78 km/h

**Na akcích pořádaných k vyhlášení nejlepších
leteckých sportovců České republiky získali v letech
2000 až 2010 ocenění a čestná uznání následující
sportovci Letecké amatérské asociace ČR**

2000

Jan Bém, Alexandra Tillingerová a Zbyněk Adam za přelet Annapurny.

Jan Lukeš a Petr Bezděk za 2. místo na mistrovství Evropy v ultralehkém létání.

Jiří Koudela, Radim Frank, Vladimír Proček, Pavel Heger a Zdeněk Andrlík za 3. místo na mistrovství Evropy v motorovém paraglidingu.

Petra Krausová za 5. místo mezi ženami na mistrovství Evropy v paraglidingu.

2001

Tomáš Suchánek obdržel titul nejlepší letecký sportovec za ustavení 5 světových rekordů v závěsném létání.

Petra Krausová obdržela titul nejlepší letecký sportovec za 2. místo ve Světovém poháru paraglidingu.

Zdeněk Andrlík, Pavel Březina, Radim Frank, Vít Heřman, Jiří Koudela a Vladimír Proček, obdrželi titul nejlepších leteckých sportovců jako členové „stříbrného“ družstva v motorovém paraglidingu na II. světových leteckých hrách.

Petr Bezděk a Josef Vlas obdrželi titul nejlepší letecký sportovec za 2. místo v ultralehkém létání na II. světových leteckých hrách

a čestná uznání obdrželi paraglidista **Miroslav Varvařovský** a reprezentanti na UL letadlech **Petr a Pavel Kapusníkovi**.

2002

Pavel Štěpán obdržel titul nejlepší letecký sportovec v motorovém paraglidingu (MPG) za vítězství na mistrovství Evropy

a čestné uznání obdrželi piloti MPG **Vladimír Proček, Pavel Březina, Eduard Holánek, Jozef Káčer, Jiří Šrámek, Jiří Koudela, Radim Frank, Petr Matoušek a Vít Heřman**.

Petra Krausová byla jmenována nejlepší leteckou sportovkyní v paraglidingu

a čestná uznání obdrželi paraglidisté **Tomáš Brauner, Miroslav Varvařovský, Ondřej Dupal, Antonín Pallas, Karel Vrbenský, Tomáš Ledník, Karel Vejchodský a Pavel Dohnálek**, v juniorské kategorii **Miloslav Pokorný a Matěj Černý**.

Jan Lukeš obdržel titul nejlepší letecký sportovec v UL létání a čestné uznání za reprezentaci v UL létání získali **Petr Bezděk, Pavel a Petr Kapusníkovi, Pavel Černý, Zbyněk Adam, Lukáš Hynek, Jan Hanuš, Petr Chvojka, Petr Gronát, Jiří Zítka, Aleš Bradáč, Ota Hynek, Jiří Hynek a Jan a Pavel Šinoglové**.

Čestné uznání za reprezentaci v závěsném létání obdrželi **Dan Vyhnalík, Jan Krofta, Petr Nedoma, Radek Bareš, Ivan Vlk, Přemysl Beneš a Robert Božík**.

2003

Petra Krausová byla vyhlášena nejlepší leteckou sportovkyní LAA ČR za získání titulu mistryně světa a vítězství ve Světovém poháru v paraglidingu.

Čestná uznání za reprezentaci v závěsném létání obdrželi **Petr Tuček, Radek Bareš, Dan Vyhnalík, Jan Krofta a Luboš Genčur**.

Čestná uznání za reprezentaci v paraglidingu **Tomáš Brauner, Radek Večeřa, Martin Orlík, Evžen Hollmann, František Pavloušek, Renata Kuhnová, Miloslav Pokorný a Matěj Černý**.

Čestná uznání za reprezentaci v motorovém paraglidingu **Vladimír Proček, Pavel Březina, Jozef Káčer, Zdeněk Andrlík, Jiří Šrámek, František Salava, Petr Matoušek, Jiří Koudela, Michal Křivánek a Jiří Hlavinka**.

Čestná uznání za reprezentaci v ultralehkém létání získali **Jan Lukeš, Pavel Kapusník, Petr Kapusník, Lukáš Hynek, Pavel Černý, Jan Šinogl, Zbyněk Adam, Petr Chvojka, Petr Gronát, Jiří Zítka, Zdena Rolníková, Ota Hynek, Jiří Hynek, Jan Hanuš a Štěpánka Švábenská**.

2004

Petr Bezděk byl vyhlášen nejlepším leteckým sportovcem LAA ČR a obdržel velký pohár za získání titulu mistra Evropy v ultralehkém létání.

Čestná uznání za reprezentaci v závěsném létání obdrželi **Radek Bareš, Přemysl Beneš, Miroslav Čáp, Radek Dykast, Dan Vyhnalík, Jan Krofta, Petr Nedoma, Petr Tuček a Ivan Vlk**.

Petra Krausová a Tomáš Brauner získali malé poháry a čestná uznání za reprezentaci v paraglidingu s nimi získali **Martin Orlík, Karel Vrbenský, Radek Večeřa, Miroslav Stěhula, František Pavloušek a Martina Pospíšilová**.

Čestná uznání za reprezentaci v motorovém paraglidingu obdrželi **Pavel Březina, Radim Frank, Eduard Holánek, Jozef Káčer, Jiří Koudela, Vladimír Proček, František Salava, Radek Novák, Pavel Štěpán, Jiří Šrámek, Michaela Machartová, Michal Křivánek a Petr Matoušek**.

Jan Lukeš a Karel Toman obdrželi malé poháry a čestná uznání za reprezentaci v ultralehkém létání s nimi získali **Pavel a Petr Kapusníkovi, Petr Chvojka, Petr Gronát, Jan Hanuš, Jiří Zítka, Ota Hynek, Hynek Široký, Pavel Černý, Lukáš Hynek a Zbyněk Adam**.

2005

David Ohlidal byl vyhlášen nejlepším leteckým sportovcem LAA ČR za výborné umístění ve Světovém poháru i mistrovství světa v roce 2005.

Čestná uznání za reprezentaci v závěsném létání obdrželi **Dan Vyhnalík, Radek Bareš, Jan Krofta a Radek Dykast**.

Čestná uznání za reprezentaci v paraglidingu obdrželi **Radek Večeřa, František Pavloušek, Petra Krausová, Tomáš Brauner, Martin Orlík, Martina Pospíšilová a Karel Vrbenský**.

Za reprezentaci v přesnosti přistání paraglidingu **Michal Šneiberg, Tomáš Ledník, Miloslav Pokorný,**

Libor Jiroušek, Kamil Konečný, Markéta Tomášková a Matěj Černý.

Čestná uznání za reprezentaci v motorovém paraglidingu obdrželi **František Salava, Pavel Březina, Jozef Káčer, Pavel Štěpán, Vladimír Proček, Jiří Koudela, Petr Matoušek, Michal Křivánek, Zdeněk Andrlík a Michaela Machartová.**

Čestná uznání za reprezentaci ultralehkém létání obdrželi **Jan Lukeš, Petr Kolář, Petr Bezděk, Karel Toman, Pavel a Petr Kapusníkové, Ondřej Šilhan, Aneta Flanderová, Zbyněk Adam, Daniel Šťastný, Pavel Černý, Lukáš Hynek, Jan Šinogl, Petr Chvojka, Michal Seifert, Jiří Zítka a Zdena Rolníková.**

2006

Nejlepším leteckým sportovcem LAA ČR a zároveň nejlepším sportovcem v paraglidingu se stal **Tomáš Brauner.**

Nejlepším sportovcem v závěsném létání byl vyhlášen **Dan Vyhňalík** a čestná uznání za reprezentaci obdrželi **Jan Krofta, Petr Nedoma, Miroslav Čáp, Radek Dykast a Petr Tuček.**

Čestná uznání za reprezentaci v paraglidingu obdrželi **David Ohlídál, Karel Vrbenský, František Pavloušek, Petra Krausová, Hana Matyášková a Martin Orlík.** Za reprezentaci v akrobacii na padákových kluzácích **Antonín Pallas a Lukáš Skrbek.**

Nejlepším sportovcem v motorovém paraglidingu byl vyhlášen **František Salava** a čestná uznání za reprezentaci obdrželi **Pavel Březina, Pavel Štěpán, Jozef Káčer, Vladimír Proček, Tomáš Berka, Marek Schulz, Michaela Machartová, Michal Křivánek, Zdeněk Andrlík a Petr Matoušek.**

Nejlepšími sportovci v ultralehkém létání byli vyhlášeni **Petr Kolář a bratři Pavel a Petr Kapusníkoví.** Čestná uznání za reprezentaci obdrželi **Pavel Černý, Lukáš Hynek, Jan Hanuš, Jan Šinogl, Petr Chvojka, Michal Seifert, Jiří Zítka, Zdena Rolníková, Jan Hájek, Michaela Spurná, Jan Lukeš, Ondřej Šilhan, Aneta Flanderová, Zbyněk Adam a Jan Lorenc.**

2007

Nejlepším leteckým sportovcem LAA ČR se stal **Jan Bém,** a to za rekordní výkony v ultralehkém létání.

Nejlepším sportovcem v závěsném létání byl vyhlášen **Dan Vyhňalík** a čestná uznání za reprezentaci obdrželi **Jan Krofta, Petr Nedoma, Miroslav Čáp, Radek Dykast a Petr Tuček.**

Nejlepším sportovcem v paraglidingu byl vyhlášen **Jan Škrábálek** a čestná uznání za reprezentaci obdrželi **David Ohlídál, Tomáš Brauner, Karel Vrbenský, František Pavloušek, Petra Slívová (dříve Krausová), Renata Kuhnová a Martin Orlík.**

Nejlepším sportovcem v motorovém paraglidingu byla vyhlášena **Michaela Machartová** a čestná uznání za reprezentaci obdrželi **František Salava, Pavel Březina, Pavel Štěpán, Jiří Koudela, Marek Schulz, Michal Křivánek, Petr Matoušek, Jiří Šrámek a Antonín Kulíšek.**

Nejlepším sportovcem v ultralehkém létání byl vyhlášen **Jan Lukeš** a čestná uznání za reprezentaci obdrželi

Pavel Černý, Lukáš Hynek, Ota Hynek, Petr Chvojka, Michal Seifert, Jiří Zítka, Zdena Rolníková, Jan Hájek, Michaela Spurná, Petr Hnilica, Jarmila Fojtů, Petr Kolář, Jan Dolejš, Ondřej Šilhan, Aneta Flanderová, Pavel a Petr Kapusníkové, Jiří Hlom, Ondřej Pokorný, Zbyněk Adam a Jan Lorenc.

2008

Nejlepším leteckým sportovcem LAA ČR se stal pilot padákových kluzáků **Karel Vejchodský,** a to za nejdelší volný přelet na území Evropy a vítězství v Českém poháru paraglidingu.

Nejlepšími sportovci v závěsném létání byli na základě ankety vyhlášeni **Dan Vyhňalík, Petr Nedoma a Jiří Nádvorník,** nejlepšími sportovci v paraglidingu byli **Karel**

Vejchodský, Tomáš Brauner a Kateřina Pánková, nejlepšími sportovci v motorovém paraglidingu byli **Vladimír Proček s Michalem Bednaříkem, Michal Křivánek a Petr Matoušek**

a nejlepšími sportovci v ultralehkém létání byli vyhlášeni **Lukáš Hynek, Jan Bém s Olgou Záluskou a Ondřej Šilhan s Martinem Dalajkou.**

2009

Nejlepším leteckým sportovcem LAA ČR se stal pilot motorových závěsných kluzáků **Petr Chvojka,** a to za 2. místo na mistrovství světa v ultralehkém létání.

Nejlepšími sportovci v závěsném létání byli vyhlášeni **Dan Vyhňalík, Petr Čejka a Petr Tuček,** nejlepšími sportovci v paraglidingu byli **Martin Ondráček (za přesnost přistání) Tomáš Brauner a David Ohlídál,**

nejlepšími sportovci v motorovém paraglidingu byli **Pavel Březina, František Salava a Petr Matoušek** a nejlepšími sportovci v ultralehkém létání byli vyhlášeni **Petr Chvojka s Janem Lorencem, Jan Lukeš a Ondřej Šilhan s Martinem Dalajkou.**

2010

Nejlepším leteckým sportovcem LAA ČR se stala pilotka paraglidingu **Petra Slívová.** Nejlepšími sportovci v závěsném létání byli vyhlášeni **Petr Tuček, Dan Vyhňalík a Miroslav Čáp,**

nejlepšími sportovci v paraglidingu **Petra Slívová, Markéta Tomášková a Tomáš Ledník,** nejlepšími sportovci v motorovém paraglidingu **Pavel Štěpán, Petr Matoušek a Pavel Březina**

a nejlepšími sportovci v ultralehkém létání byli vyhlášeni **Petr Chvojka s Ladislavem Teplým, Jan Bém s Olgou Záluskou a Lukáš Hynek.**

Uznání si však zasluhují, podobně jako v předchozích letech, i ostatní členové sportovní reprezentace LAA ČR, kteří přispěli k dobrému jménu našich leteckých sportů doma i ve světě.

Závěsné létání

Závěsné létání je nejstarším sportovním odvětvím v Letecké amatérské asociaci, jejíž vznik předstihlo doslova o patnáct roků. Od krátkých letů na svazích, které zvládali piloti a tehdy současně i stavitelé prvních rogalových křídel v polovině sedmdesátých let, se od začátku let osmdesátých vývoj závěsného létání začal ubírat i k létání soutěžnímu. Sportovní disciplíny se v závislosti na výkonnostním růstu závěsných kluzáků přiblížily k disciplínám klasického bezmotorového létání, a to nejenom využíváním dynamických a zvláště termických vzestupných proudů, ale i délkou a navigační náročností zvládaných tratí. Soutěžní starty však i nyní většinou probíhají ze svahových startovišť v horských terénech, byť lze také využívat aerovleky nebo vzlety s pomocí navijáků či odvíjaků. Uplynulý rok většinou neposkytoval nejlepší meteorologické podmínky, ale výkony soutěžních rogalistů LAA ČR, využívajících naše i zahraniční terény, potvrzují trvale výtečnou úroveň tohoto sportu u nás a násobí jeho více než třicetiletou tradici. Již proto si také závěsné létání zaslouhuje větší popularizaci a žádoucí bude rozšíření základny jeho letců.

Mistrovství České republiky v závěsném létání 2011

Každoroční mistrovství republiky, jehož se zúčastnilo dvacet osm českých rogalistů, proběhlo ve dvou částech. První se odehrávala v Krkonoších a druhá v prostředí alpského terénu se starty v Greifenburgu. V Krkonoších soutěžilo 28 a v Greifenburgu 19 nejlepších rogalistů. O charakteru mistrovské soutěže vypovídají i tratě jednotlivých disciplín, z nichž většinu provázely slabší meteorologické podmínky.

1. část mistrovství ČR v závěsném létání, Krkonoše

1. kolo, 1. května – 60 km, Zvíčina – Hořice – Jičín – Nymburk (cíle dosáhli 2 piloti).

2. kolo, 5. května – 95 km, Kozákov – Nové Město nad Metují – Čistá (cíle dosáhli 3 piloti).

3. kolo, 6. května – 85 km, Černá Hora – Černá Studnice – Rumburk – Čistá (nejlepší výkon 62,6 km).

4. kolo, 7. května – 64 km, Ještěd – Jitrava – Česká Lípa – Český Dub (nejlepší výkon 60,9 km).

2. část mistrovství ČR v závěsném létání, Greifenburg

1. kolo, 9. srpna – 90,4 km, trať „dvojitý cikcak“ převážně po hřebeni (velká část trasy v dešti).

2. kolo, 10. srpna – 72,4 km, trať „cikcak“ po greifenburgském hřebeni (cíle dosáhlo 15 pilotů).

3. kolo, 11. srpna – 75 km, trať „cikcak“ (cíle dosáhlo 12 pilotů).

Příprava závěsných kluzáků před startem k disciplíně při mistrovství ČR 2011 na Černé Hoře

*Dan Vyhnalík,
úspěšný český
reprezentant
v závěsném létání,
při tréninkovém
letu*

**Na mistrovstvích světa
a Evropy v závěsném létání
Vybojoval Tomáš Suchánek
v letech 1991 až 1995**

**5 zlatých medailí
2 stříbrné medaile**

4. kolo, 12. srpna – 98,4 km,
cílový let k Villachu (cíle dosáhli
4 piloti).

5. kolo, 13. srpna – 76,7 km,
trať s otočnými body na hlavním
hřebeni.

Celkové výsledky (do 5. místa):

1. Petr Tuček
2. Dan Vyhnalík
3. Jan Krofta
4. Petr Nedoma
5. Jiří Nádvozník

Pohár v závěsném létání

Průběžná soutěž začínající
na konci sezony předcházejí-
cího roku – ročník 2011 měl

start k 1. 10. 2010. Do Poháru
závěsného létání se účastní-
kům počítají čtyři nejlepší lety

**Český tým
na mistrovství
světa 2011,
Moante Cucco,
Itálie**

**Startovní pole
závěsných kluzáků
při mistrovství
světa na Monte
Cucco 2011**

v daném období, a to volný přelet (počet bodů = počet kilometrů), plochý trojúhelník (koeficient 1,2 a pro lety v ČR 1,8) a FAI trojúhelník (s rameny alespoň 28 % trati; koeficient 1,4 a pro lety v ČR 2,2).

Tři nejlepší piloti:

1. Dan Vyhnaník
2. Jiří Nádvozník
3. Petr Čejka

***FAI Mistrovství světa
v závěsném létání 2011***

Mistrovství se konalo v červenci 2011 v italském Monte Cucco. Zúčastnilo se jej 146 pilotů ze 35 zemí, z toho 15 národních šestičlenných týmů. Mezi soutěžícími byly jen 3 ženy, a to z Ruska.

V ostrých podmínkách piloti odlétali pouze 2 platná soutěžní kola - panovalo převážně nepříznivé počasí.

1. kolo, 22. července – 118 km, start na Monte Subasio u města Assisi a let po lomené trati se 4 otočnými body (cíle dosáhlo 21 pilotů, D. Vyhnaník byl 16.).

2. kolo, 26. července – 111 km, západní start z Monte Cucco, 4 otočné body (cíle dosáhlo 94 pilotů).

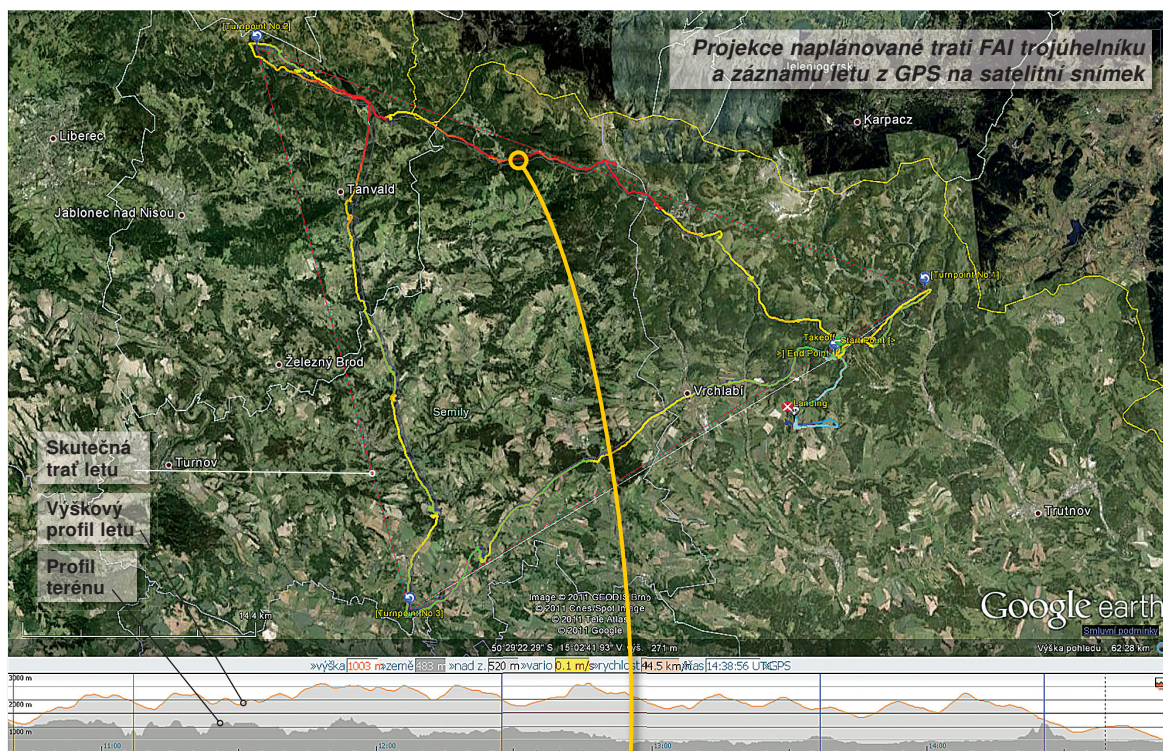
**Letový pohled
na přístrojové
vybavení a krajinu
při mistrovství
ČR v závěsném
létání 2011
v Greifenburgu**

**Start
k soutěžnímu letu**

Sport v „malém“ letectví

Nákresy podle družicového záznamu letu Dana Vyhnaníka při mistrovství ČR 29. června 2011. Po startu na Černé Hoře obletěl FAI trojúhelník v délce 116 km, přičemž ulétl celkem 255 km

Naši reprezentanti dosáhli těchto výsledků v celkovém hodnocení:

- 16. Dan Vyhnaník
- 57. Petr Čejka
- 64. Petr Tuček
- 67. Petr Nedoma
- 90. Jiří Nádvozník
- 106. Miroslav Čáp

Umístění v družstvech:

- 12. družstvo České republiky

Mezinárodní soutěže

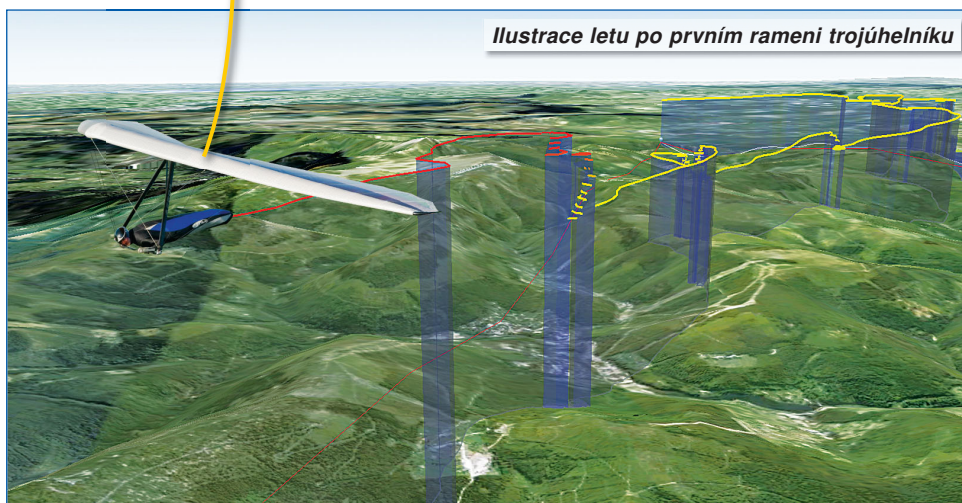
Soutěž 2011 Trofeo Montegrappa

se konala v dubnu v italském Bassanu. Zúčastnilo se 99 pilotů. Náš Jiří Gut se umístil na 54. místě a Stanislav Třebeška na 73. místě

Soutěž Aeros Winter Race 2011

se konala v únoru ve slovinské Ajdovščině. V početném startovním poli 57 pilotů se náš Vlastimil Bartas umístil na 35. místě, Stanislav Třebeška na 41. místě a Jiří Gut skončil na 52. místě.

(Soutěžící odlétali pouze jedno kolo. Soutěž tak nesplnila podmínky aby byla uznána.)

Soutěž 2011 Fiesch Open Swiss Hanggliding Championship

Tato náročná soutěž se konala v prostředí švýcarských Alp ve Fieschi, v červenci 2011.

Soutěže se zúčastnilo celkem 70 pilotů, mezi nimiž se náš Dan Vyhnaník umístil na výtečném 6. místě a další český soutěžící Petr Fiala na 51. místě.

Pohár Podbrezovej 2011

Tradiční soutěž v závěsném létání pořádaná ve Slovenské republice. Proběhla v komornějším pojetí než v minulých letech ve dnech 1. až 3. září 2011, startoviště Baranovo a Kráľova Hoľa.

V celkovém hodnocení obsadil 2. místo Vlastimil Bartas a 13. místo Jan Matějovský

Létání na padákových kluzácích

Paragliding patří k mladým odvětvím sportovního letectví. Rozšířil se během osmdesátých let díky vývoji padákových vrchlíků – křídel, jimž konstruktéři zvýšili štíhlost a zlepšili výkony, zejména klouzavost. Vznikly tak padákové kluzáky, poskytující pilotům možnost přeletů s využitím svahového a termického proudění. To přivedlo paraglidy k disciplínám, podobným disciplínám klasického bezmotorového létání či létání na závěsných kluzácích. Příznivé pořizovací náklady padákových kluzáků zároveň vytvořily z paraglidingu jednu z nejdostupnějších kategorií sportovního a rekreačního letectví, která je navíc svým pojetím blízká přírodě a vyžaduje i nezbytnou fyzickou a psychickou zdatnost. Paraglidisté nyní tvoří jednu z nejpočetnějších skupin pilotů sportovních létajících zařízení a tomu odpovídají i jejich počty na domácích a mezinárodních soutěžích, pořádaných na terénech u nás i v zahraničí. Čeští piloti padákových kluzáků přitom patří ke světové špičce. Například v roce 2007 v Austrálii a v roce 2009 v Mexiku vybojovali v těžké konkurenci tituly mistrů světa v družstvech a medaile přivážejí ze světových soutěží i naše paraglidistky. Přitom naši reprezentanti dosahují těchto výsledků převážně na padákových kluzácích české výroby.

Otevřené mistrovství České republiky v paraglidingu 2011

Mistrovství se konalo v Bulharské republice, v městě Sopot, v rámci **Czech Gradient Open 2011**, ve dnech 7. až 14. srpna 2011. Zúčastnilo se jej 144 soutěžících (z toho bylo 60 českých pilotů a pilotek a navíc soutěžili i paraglidisté z Japonska, Nového Zélandu, Ruska, Ukrajiny a Slovenska).

1. kolo – 74 km, cílový přelet (6 pilotů bodovalo v cíli).

2. kolo – 70,3 km, přelet podle horského hřebenu (cíle dosáhlo 15 pilotů).

3. kolo – 53 km, cílový přelet na letiště Sopot (cíle za příznivého počasí dosáhlo 94 pilotů).

4. kolo – 108 km, přelet s 6 otočnými body (cíle dosáhli 2 piloti po letu trvajícím 6 h 5 min; panovalo počasí po přechodu studené fronty).

Umístění prvních tří soutěžících v jednotlivých kategoriích:

Kategorie Open

1. David Ohlídal
2. Radek Večeřa
3. Michal Šneiberg

Kategorie Serial

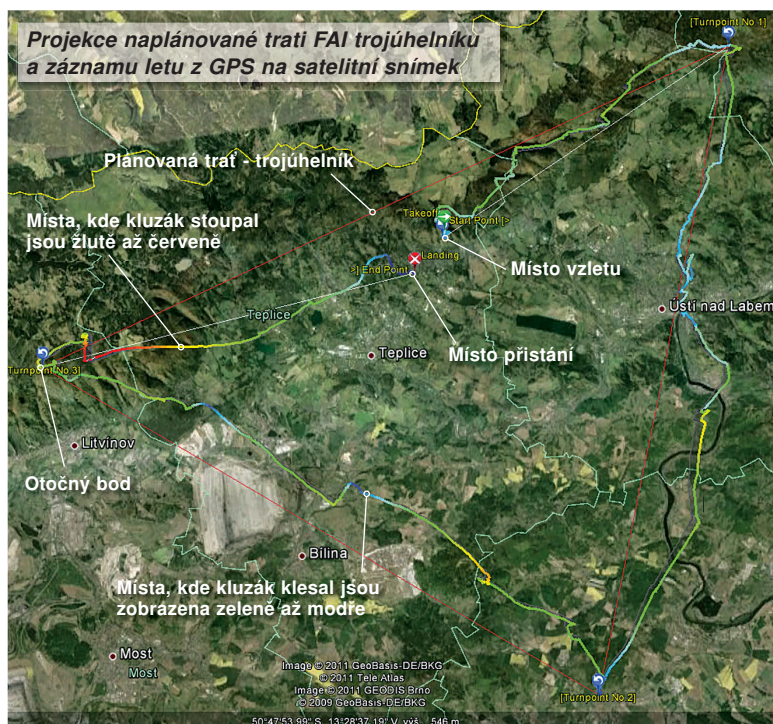
1. Stefan Vyparina (Svk)
2. Michal Brabenec
3. Mark Eckhard (Nor)

Kategorie Standard

1. Jaroslav Tůma
2. Jana Krátká
3. Jan Krátký

*Předstartovní
brífink se
zadáním úlohy na
mistrovské soutěži
v paraglidingu
na mistrovství ČR
v paraglidingu*

Nákres využívající družicový záznam letu Petra Chromce v Českém poháru paraglidingu dne 29. června 2011. Po startu na Krupce obletěl trojúhelník dlouhý 102 km, pro jehož zvládnutí ulétl celkem 224 km

Kategorie Ženy

1. Renáta Kunová
2. Tereza Vidláková
3. Jana Krátká

Kategorie Tandem

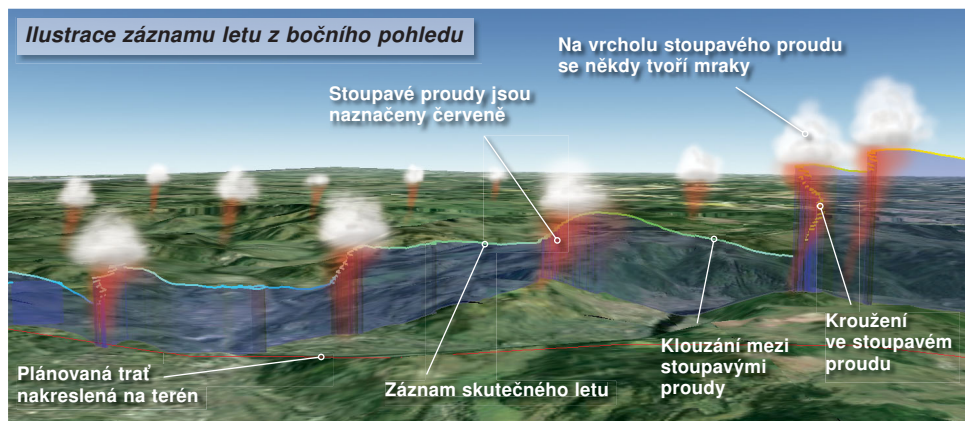
1. Bedřich Tkaný
2. Alexandr Teslenko (Rus)
3. Jindřich Fikar

Kategorie týmů

1. Gradient team
2. No Stress
3. Axis team

Český pohár v paraglidingu

Od devadesátých let přihlašují piloti paraglidingu své výkony, dosažené během roku, do pohárové soutěže, která tak poskytuje i dobrý přehled o rozvoji a šíři létání na padákových kluzácích. V roce 2011 přihlásilo do Poháru výkony 486 paraglidistů. Od roku 2009 je do Českého poháru také možné započítávat lety evidované v českém rankingu, tedy i výsledky z mistrovství ČR a z FAI soutěží. Od téhož roku je navíc zavedena neoficiální disciplína „Čokoládového klubu kilařů“, zahrnující přeletové výkony na tratích delších než 100 km. V té souvislosti však

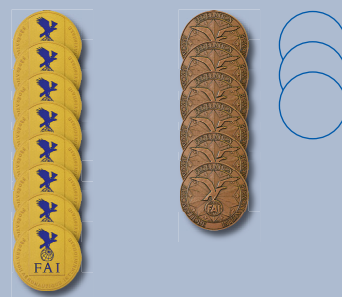

stojí za připomínku i přelety přesahující 200 km.

FAI trojúhelník 200 km například ulétli dne 19. dubna 2011 ve švýcarských Alpách (Fanas) Petr Kostrhun – 227 km a Jindřich Fikar – 203 km.

Dne 23. dubna 2011 pak vykonal Martin Holina přelet 216 km po trati vedoucí ze Zvičiny ke Karlovým Varům.

Nejhodnotnější letošní výkon v Čechách je let v délce 140 km FAI Petra Chromce.

Na mistrovstvích světa a Evropy v paraglidingu vybojovali reprezentanti LAA ČR od roku 2001 do roku 2011

- 2 zlaté medaile v týmech
- 6 zlatých medailí v jednotlivcích
- 3 bronzové medaile v týmech
- 3 bronzové medaile v jednotlivcích
- 3 čtvrtá umístění v jednotlivcích

**Letové momentky
pořízené při
Světovém poháru
v paraglidingu
(PWC) v Colombia
Roldanillo**

**Umístění prvních tří soutěžících
v jednotlivých kategoriích:**

Celkové výsledky

1. Petr Chromec
2. Martin Holina
3. Petr Kostrhun

Kategorie Serial

1. Jakub Havel
2. Tomáš Pysk
3. Jaroslav Tůma

Kategorie žen

1. Zdenka Chromcová
2. Alina Antošová
3. Jana Krátká

Kategorie juniorů

1. Jaroslav Tůma
2. Filip Bušo
3. František Zelený

**V rakouském kole
Světového poháru
v paraglidingu
obsadila 3. místo
Petra Slívová
a 5. místo Renáta
Kuhnová**

**Liga paraglidingu, Krkonoše
- Wingover Cup 2011**

Příklad disciplín:

2. disciplína – Černá Hora
– Rudník – Strážník u Hájí nad
Jizerou – Horky u Staré Paky
3. disciplína – Černá Hora
– Ryzně - Broumov

Umístění prvních tří soutěžících:

1. Stanislav Klikar
2. Filip Bušo
3. Vít Javůrek

**12. FAI mistrovství světa
v paraglidingu 2011**

Mistrovství se konalo v červenci 2011 ve Španělsku, v Piedrahittě (horský terén 200 km od Madridu). Zúčastnilo se jej 148 pilotů ze 46 zemí.

**Soutěžní pole
paraglidistů na
mistrovství ČR
v Bulharsku**

1. disciplína, 5. července, 154 km
- cílový přelet po přímé linii.

2. disciplína, 6. července,
75 km – přelet s cílem před
městem Avila.

Přední světoví paraglidisté začali soutěžit na nových křídlech s pouhými dvěma řadami šňůr, což v souhře s dalšími zlepšeními zvýšilo výkony, ale přineslo velké nároky na ovladatelnost v některých letových režimech. To se také projevilo i na světovém mistrovství, jehož disciplíny navíc pořadatelé nevolili příliš šťastně vzhledem k meteorologickým podmínkám. Mezinárodní letecká federace (FAI) proto mistrovství po dvou kolech (při nichž došlo ke dvěma smrtelným nehodám) uzavřela, výsledky jsou však plat-

né. Náš tým tak bohužel nestačil obhájit světové prvenství, i když česká pilotka Petra Slívová vybojovala zlato.

**Naši reprezentanti dosáhli těchto
výsledků v celkovém hodnocení:**

26. Radek Večeřa
34. David Ohlidal
41. Petra Slívová
105. Renata Kuhnová

Kategorie žen

1. Petra Slívová
9. Renata Kuhnová

Umístění v družstvech

11. družstvo České republiky
**Světový pohár paraglidingu –
Paragliding World Cup (PWC)**

Jednotlivá kola PWC se konají na různých místech světa s vhodnými terény a zúčastňuje se jich velmi početné pole nejlepších soutěžních pilotů.

**Předkolo PWC, Turecko,
Erzincan, 28. 5. až 4. 6. 2011.**

Umístění českých soutěžících

5. Petra Slívová
7. Renáta Kuhnová
9. Karel Vrbenský
16. Ondřej Krupa
20. Jan Škrabálek

Sport v „malém“ letectví

Kategorie žen

2. Petra Slívová
3. Renáta Kuhnová

PWC Kolumbie,

15. až 22. ledna 2011.

Umístění českých soutěžících

48. Renáta Kuhnová
50. Ondřej Krupa
72. Petra Slívová
91. Radek Večeřa
96. Karel Vrbenský

Kategorie žen

1. Renáta Kuhnová
5. Petra Slívová

PWC Korea,

14. až 21. května 2011.

Umístění českých soutěžících

70. Michal Krysta
75. Miloslav Pokorný
87. Martin Orlík
97. Petra Slívová

Kategorie žen

9. Petra Slívová

PWC Rakousko,

11. až 18. června 2011.

Pro nepřízeň počasí proběhlo jediné platné kolo.

Umístění českých soutěžících

74. Stanislav Klikar
76. David Ohlidal
88. Michal Krysta
122. Miloslav Pokorný

PWC Turecko,

23. až 30. červenec 2011.

Umístění českých soutěžících

40. David Ohlidal
45. Petra Slívová
56. Ondřej Krupa
60. Renáta Kuhnová
113. Miloslav Pokorný

Kategorie žen

2. Petra Slívová

PWC Španělsko,

20. až 27. srpna 2011.

Umístění českých soutěžících

23. David Ohlidal
32. Stanislav Klikar
38. Karel Vrbenský
48. Radek Večeřa
53. Petra Slívová
75. Renáta Kuhnová

Kategorie žen

3. Petra Slívová
5. Renáta Kuhnová

(Finále PWC proběhne na přelomu ledna a února 2012 v Mexiku.) Kromě účasti na mistrovství světa a ve Světovém poháru se čeští piloti padákových kluzáků zúčastnili řady dalších mezinárodních soutěžních akcí a při výkonnostním létání se s nimi bylo možné setkat na atraktivních terénech i mimo Evropu.

Otevřené mistrovství Kolumbie

leden 2011, celkem 148 soutěžících z celého světa.

V celkovém hodnocení se umístili - 27. Renáta Kuhnová, 34. Ondřej Krupa a 41. Karel Vrbenský.

V kategorii žen vybojovala Renáta Kuhnová 2. místo a v kategorii Serial obsadil 5. místo Karel Vrbenský.

Winter Cup

Chorvatsko, únor 2011.

Tomáš Brauner obsadil 3. místo v kategorii Open.

Družstvo českých reprezentantů na 12. FAI mistrovství světa v paraglidingu 2011 ve Španělsku

Paraglidista a všestranný sportovec Jan Škrabálek při extrémně náročné soutěži X-Alps

Renáta Kuhnová, šťastná vítězka jednoho z kol mistrovství ČR. Bulharsko, Sopot, 2011

Pominout také nelze účast českého paraglidisty v jednom z nejobtížnějších alpských závodů, nazvaném **X-Alps**, jehož účastník buď letí, nebo pokračuje po trase závodu v horském terénu pěšky. Tohoto fyzicky i na přípravu náročného klání se zúčastňuje vždy jeden závodník - paraglidista a jeho pomocník. Závod končí v momentu, kdy první závodník dorazí do cíle. Akce X-Alps se zúčastnil paraglidista Jan Škrabálek a pomocníkem mu byl zkušený pilot Karel Vrbenský. Nebyli sice těmi, kdo letos dosáhli cíle, ale výkon Jana Škrabálka zasluhuje uznání.

Startoviště španělského mistrovství světa v Piedrahítě ve chvíli odletů k soutěžní disciplíně

Přesnost přistání v paraglidingu

Ve výsledkové listině 6. FAI mistrovství světa v přesnosti přistání v Kunčicích pod Ondřejníkem obsadil pátou pozici český reprezentant Martin Ondráček (vpravo)

Na úvodní fotografii vlevo přistává T. Ledník

Nejmladším samostatným sportovním odvětvím v oblasti sportovních létajících zařízení je disciplína přesnosti přistání pilotů padákových kluzáků. Vznikla před několika léty viditelně kombinací zkušeností ze soutěžního paraglidingu a z přesnosti přistání jako samostatné disciplíny klasického parašutismu. Paraglidisté Letecké amatérské asociace se brzy v přesnosti přistání začali prosazovat při mezinárodních soutěžích a vzhledem k jejich výkonům i uznávaným organizačním schopnostem českých leteckých sportovců byli pověřeni pořádáním 6. mistrovství světa. Mistrovství uspořádali v červenci 2011 v Kunčicích pod Ondřejníkem a předcházelo mu otevřené mistrovství České republiky, které však nebylo pro špatné počasí dokončeno. Mistrovství světa využívalo startoviště na Ondřejníku, s přistávací plochou na školním hřišti v Kunčicích pod Ondřejníkem, a startoviště na Velkém Javorníku, pod nímž byla rovněž přistávací plocha. Přistávací kruh měl poloměr 10 m a uprostřed něj byl terč („nula“). U přistávací plochy byly měřiče větru a také vlajky a flérky, udávající pilotům směr a sílu větru. U soutěžících se samozřejmě předpokládalo mistrovské zvládání padákového kluzáku za letu a zejména ve fázi přiblížení k terči a během přistání. Mistrovská soutěž byla velmi dobře připravená, bohužel trvalá nepřízeň počasí nedovolila odlétat více než 4 soutěžní kola.

6. FAI mistrovství světa v přesnosti přistání v paraglidingu 2011

Mistrovství se konalo ve dnech 24. až 30. července 2011 v Kunčicích pod Ondřejníkem a zúčastnilo se jej 84 soutěžících ze 16 zemí. *Naši reprezentanti dosáhli těchto výsledků v celkovém hodnocení:*

- 5. Martin Ondrášek
- 11. Markéta Tomášková
- 13. Tomáš Ledník
- 18. Kamil Konečný
- 30. Barbora Smutná
- 36. Radek Václavík
- 67. Lukáš Koláček

Kategorie žen

- 1. Markéta Tomášková**
- 4. Barbora Smutná

Umístění v družstvech

- 5. Družstvo České Republiky

Na stupni vítězů stojí Markéta Tomášková, mistryně světa za rok 2011 v přesnosti přistání paraglidingu

Malé odchylky od středu kruhu jsou vyhodnocovány elektronicky

Markéta Tomášková ověřuje výsledek přistání

Účastník mistrovství světa T. Ledník na finále před přesným přistáním

Na mistrovstvích světa a Evropy v přesnosti přistání paraglidingu vybojovali reprezentanti LAA ČR od roku 2005 do roku 2011

- 1 zlatou medaili v týmech
- 3 zlaté medaile v jednotlivcích
- 4 stříbrné medaile v jednotlivcích
- 1 bronzovou medaili v týmech
- 1 bronzovou medaili v jednotlivcích

Přistání mimo střed - „palačinku“ měří rozhodčí pásmem

Létání na motorových padákových kluzácích

Úspěch padákových kluzáků, jejich výkonnostní možnosti a skladnost, vedly již v osmdesátých letech k pokusům o motorizaci. Vývoj pak dospěl k nejjednodušším motorovým letadlům, přesněji motorovým padákovým kluzákům, na nichž sportovci soutěží v kategoriích jednomístných a dvoumístných krosen (piloti mají pohonné jednotky zavěšené na zádech a přistávají na nohy) a jednomístných i dvoumístných tříkolek nebo též čtyřkolek (pilot na tříkolce sedí a za ním je umístěna pohonná jednotka). Motorový paragliding u nás patří k úspěšným odvětvím sportovního letectví a každoročně vzrůstá počet jeho příznivců. Reprezentanti Letecké amatérské asociace také pravidelně dosahují předních umístění na mistrovstvích světa a Evropy. Medaile přivezli i z posledního mistrovství světa, jehož pořádáním byli pověřeni Mezinárodní leteckou federací (FAI) v roce 2009. Bohužel poslední dva roky se nepodařilo mistrovské soutěže světa a Evropy uskutečnit, a to i vzhledem k mezinárodně politickým okolnostem a také vzhledem k situaci v komisi FAI, a tak se v roce 2011 naši motorparaglidisté soustředili na ty soutěže, které jim mohly co nejlépe udržet výkonnost a zkušenosti. Proto přikládali velký význam i organizaci otevřeného mistrovství republiky, které uspořádali na Slovensku, v Kamenici nad Cirochou. Navíc začali v uplynulém roce létat i rychlostní závody kolem pylonu.

Otevřené mistrovství České republiky v motorovém paraglidingu 2011

Mistrovství se konalo ve Slovenské republice, na letišti v Kamenici nad Cirochou

ve dnech 3. až 10. července 2011 a zúčastnilo se jej 35 soutěžících – 13 v kategorii PF1, 3 posádky v kategorii PF2, 10 soutěžících v kategorii PL1, a 3 posádky v kategorii PL2.

Na mistrovství letěli piloti 8 úloh: 1. úloha – slalom „čtyřlístek“; 2. úloha – ekonomický let kolem pylonu rozmístěných po letišti (pro jednosedadlovky 1,5l paliva, pro dvousedadlovky 3l paliva); 3. úloha - start a přistání na přesnost; 4. úloha – slalom „osmička“; 5. úloha – „mini/maxi“ úloha s třístametrovým koridorem se čtyřmi slalomovými tyčemi, do nichž je třeba za letu kopnout,

Příklad „osmičky“ patří k disciplínám Poháru města Příbyslav

Ke specifickým úlohám motorového paraglidingu patří různé slalomy jako například „osmička“ mezi dvěma pylony s kopáním do tyče mezi nimi

přičemž první průlet je maximální, druhý minimální rychlostí; 6. úloha – termický let; 7. úloha – navigační let trvající maximálně 1 hodinu, pro nějž si soutěžící sami sestavili trať z katalogu otočných bodů a hodnocena byla ulétnutá vzdálenost a hodnocen byl start; 8. úloha – navigační let s přesným dodržením trati a deklarované rychlosti.

Umístění prvních tří soutěžících v jednotlivých kategoriích:

Kategorie jednomístných krosen (PF1)

1. Jiří Koudela
2. Pavel Březina
3. Marek Schulz

Kategorie dvoumístných krosen (PF2)

1. Vladimír Proček a Michal Bednařík

Kategorie jednomístných tříkolek (PL1)

1. Petr Matoušek
2. Zdeněk Řezníček
3. Gabriel Toman

Kategorie dvoumístných tříkolek (PL2)

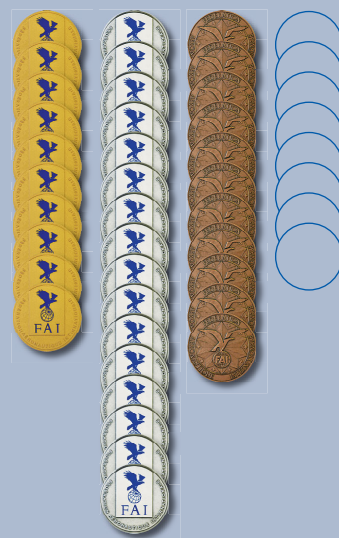
1. Jiří Šrámek a Petr Kulíšek
2. Luboš Závorka a Michal Spurný
3. Tomáš Ledník a Lucie Ledník Timiopolu

Open

Kategorie jednomístných krosen (PF1)

1. Michel Carnet (V. Británie)
2. Pavel Březina
3. Grzegorz Krzyzanowski (Polsko)

Nelepším výsledkem v přesnosti přistání je dotek do středu vyznačených kružnic. Hodnocené je přistání v kategorii krosen...

V motorovém paraglidingu vybojovali reprezentanti LAA ČR v osmi pořádaných mistrovstvích světa a Evropy v letech 2001 až 2010

8 zlatých medailí v týmech
2 zlaté medaile v jednotlivcích

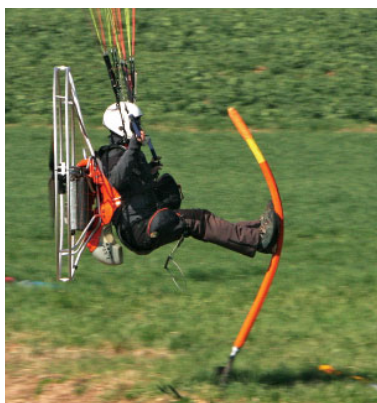
7 stříbrných medailí v týmech
9 stříbrných medailí v jednotlivcích

3 bronzové medaile v týmech
8 bronzových medailí v jednotlivcích

4 čtvrtá místa v týmech
4 čtvrtá místa v jednotlivcích

...i přesné přistání v kategorii tříkolek

Sport v „malém“ letectví

British Open 2011

Velká Británie, Kerswell Green, Kempsey, Worcester, 9. až 13. června 2011; Zúčastnilo se 40 soutěžících ze 4 zemí

V celkovém pořadí

2. Pavel Březina

Slalomania World Cup Paramotor 2011

Soutěž v letu pilotů motorového paraglidingu kolem pylonů, Francie, Provence, 14. až 18. září 2011

Umístění českých soutěžících:

8. Jiří Koudela
12. Petr Maťoušek
13. Jakub Šedivý
21. Lukáš Kolářček
23. Zdeněk Řezníček

Světový motorový paragliding směřuje viditelně ke sportovním produkcím, jež by více přitahovaly veřejnost a získávaly ji pro létání. Příkladem těchto snah jsou i některé akce, jichž se zúčastnili naši piloti.

Mistrovství USA Open

Skládalo se ze dvou soutěží

- Salton Sea v Kalifornii (únor 2011; zúčastnilo se 25 soutěžících)
- Panama city na Floridě (květen 2011; zúčastnilo se 22 soutěžících)

V celkovém pořadí

1. Pavel Březina (CZE - Nirvana racing team)
3. Ryan Shaw (USA - Nirvana racing team)

Parabatix

Nový druh soutěže zaměřený divácky organizoval Pascal Campbell ve Francii - na pořadu byly disciplíny jako **let mezi pylony, kopání do míče, přesnost přistání** a také **swoop pool s kuželkami** i další úlohy, atraktivní pro diváky. Před diváky se také přistávalo a důležitý byl rovněž komentář. Po každé disciplíně byli vyhlášeni tři nejlepší piloti. Soutěže se zúčastnilo 14 předních pilotů světového motorového paraglidingu, mezi nimiž vybojoval 4. místo český pilot P. Březina.

Při slalomu v motorovém paraglidingu patří k úlohám i kopnutí do slalomové tyče

Parabatix je novým druhem soutěže, zajímavé nejen pro soutěžící, ale především pro diváky (na snímku P. Březina)

Zimowe zawody paralotniowo-narciarskie

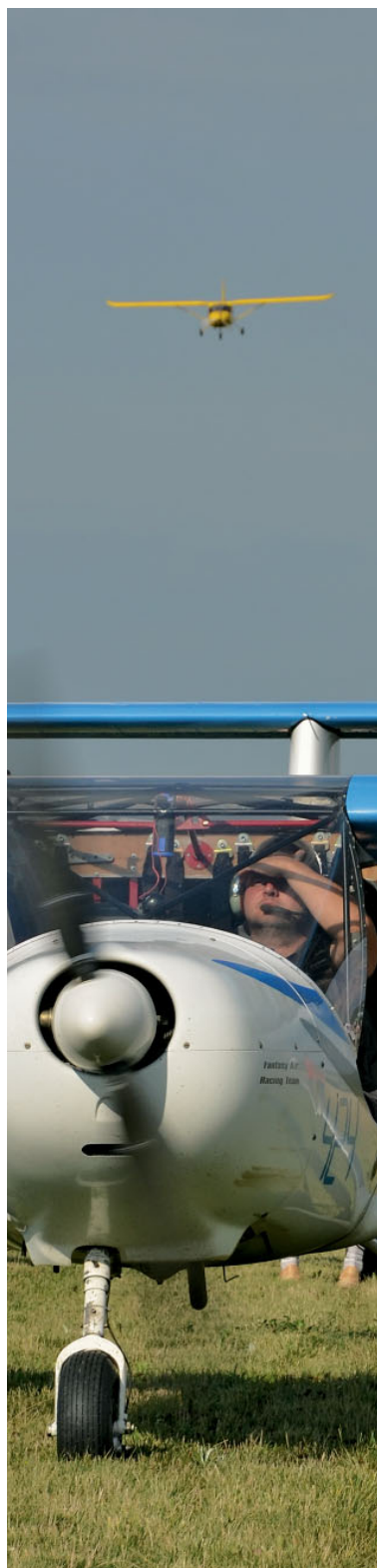
Soutěž v motorovém paraglidingu a lyžování, uspořádaná 17. února 2011 na letišti Czarny Dunajec. Zúčastnilo se jí 66 soutěžících z Polska, Česka a Slovenska.

Letová úloha předepisovala rychlostní let okolo pylonů a následně slalom „osmičku“ s dodržením času 1 min 30 s (+/- trestné body). Na lyžích se jel slalom. Soutěži však nepřálo počasí. Díky výsledku v lyžování zvítězil P. Březina.

Nirvana Light Show

Unikátní sestava čtyř nasvícených motorových padákových kluzáků, jejichž piloti předvádějí v noci přesnou skupinovou slétanost. V únoru 2011 se skupina zúčastnila i akcí motorového paraglidingu v Arizoně (USA). Skupinu založila výrobní firma Nirvana.

Ultralehké létání

Kromě přesného přistání hodnotí rozhodčí i dodržení stanoveného času. Na snímku přistává UL letoun Allegro s O. Šilhanem a M. Dalajkou

Otevřené mistrovství České republiky v ultralehkém létání 2011

Mistrovství se konalo na Kraví Hoře u Bořetic ve dnech 27. až 31. července 2011 a zúčastnilo se jej 10 posádek dvoumístných ultralehkých letounů, 4 posádky dvoumístných motorových závěsných kluzáků (MZK) a 5 pilotů jednomístných UL letounů a MZK.

Připraveny byly tři navigační a jedna ekonomická disciplína. Nakonec účastníci odlétali pouze disciplínu „Rallye“, více deštivé počasí nedovolilo. Létały se však disciplíny v přesnosti přistání.

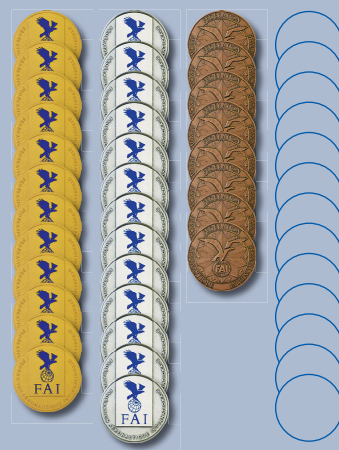
Disciplína „Rallye“ vyžadovala spočítat a přesně narysovat body a zhotovit konstrukci tratě – soutěžící dostali zakreslenou polohu výchozího bodu trati VBT a otočných bodů OB1, OB2 a OB4,

Sportovní soutěže v ultralehkém létání mají u nás tradici sahající do poloviny osmdesátých let, kdy již létaly první závěsné kluzáky (rogalova křídla) vybavené motory. V té době šlo převážně o létání nelegální, ale piloti přesto dokázali pořádat první slety a soutěže, z nichž byla nejznámější Mělnická Ludmila. V roce 1990, v době založení Letecké amatérské asociace, již létaly i amatérské ultralehké letouny a vzhledem k tomu, že se celé „hnutí“ ultralehkého létání dočkalo oficiálního uznání, bylo možné pořádat i první oficiální soutěže, na nichž létaly jak motorové závěsné kluzáky, tak ultralehké letouny „klasické“ koncepce. Toto spojení dvou základních kategorií ultralehkého létání trvá i nyní, je obdobně uznávané i ve sportovním světě, a v obou kategoriích také probíhá další technický i sportovní vývoj. Kromě domácích soutěží se piloti motorových závěsných kluzáků a ultralehkých letounů začali od poloviny devadesátých let zúčastňovat rovněž evropských a světových soutěží, na nichž v posledních létech dosahují předních umístění. V letech 1993, 2007 a 2009 byla také LAA ČR pověřena Mezinárodní leteckou federací (FAI) pořádáním evropských respektive světových mistrovství. Tyto mistrovské soutěže byly vysoce hodnoceny po organizační stránce a naši reprezentanti na nich vybojovali řadu medailí a předních umístění. Bohužel, Mezinárodní letecké federaci se v roce 2011 nepodařilo uspořádat mistrovství světa v ultralehkém létání, jež se mělo konat v říjnu, v Izraeli (a podobně se nekonalo ani mistrovství světa v motorovém paraglidingu). Nekonání světových mistrovství poškodilo sportovní vývoj a čeští reprezentanti zároveň ztratili možnost obhájit přední místa z předchozích ročníků světových a též evropských soutěží. Uvedená situace však o to více soustředila pozornost pilotů ultralehkého létání na pohárovou soutěž domácí a na růst odborné, sportovní úrovně.

M. Seifert
s O. Záluskou
při letu
na mistrovství ČR

Na mistrovstvích světa
a Evropy v ultralehkém létání
vybojovali reprezentanti
LAA ČR od roku 2001
do roku 2011

- 6 zlatých medailí v týmech
- 6 zlatých medailí v jednotlivcích
- 3 stříbrné medaile v týmech
- 10 stříbrných medailí v jednotlivcích
- 8 bronzových medailí v jednotlivcích
- 13 čtvrtých umístění v jednotlivcích

vzdálenost OB3 a OB5, VBT a koncového bodu trati KBT i OB a KBT a dostali také časy, v nichž měli být na otočných bodech, vždy podle vlastní deklarované rychlosti. Z dodaných údajů dopočítávali vzdálenosti a kružítkem dorýsovali celou trať. Vše bylo nutné zvládnout během přípravy trávající pro piloty ultralehkých letounů 45 min a pro piloty motorových závěsných kluzáků 60 min.

Umístění prvních tří soutěžících v jednotlivých kategoriích:
Kategorie dvoumístných UL letounů (AL2)

1. Ondřej Šilhan a Martin Dalajka
2. Jan Lorenc a Jana Tučanová
3. Ivo Lengál a Zdeňka Lengálová

Kategorie dvoumístných motorových závěsných kluzáků (WL2)

1. Petr Chvojka a Ladislav Teplý
2. Michal Seifert a Olga Záluská
3. Jiří Zítka a Zdeňka Rolníková

Spojená kategorie jednomístných UL letounů a MZK (AL1/WL1)

1. Robert Hawraj
2. Jaromír Málek
3. Lukáš Hynek

Pohár Petra Tučka

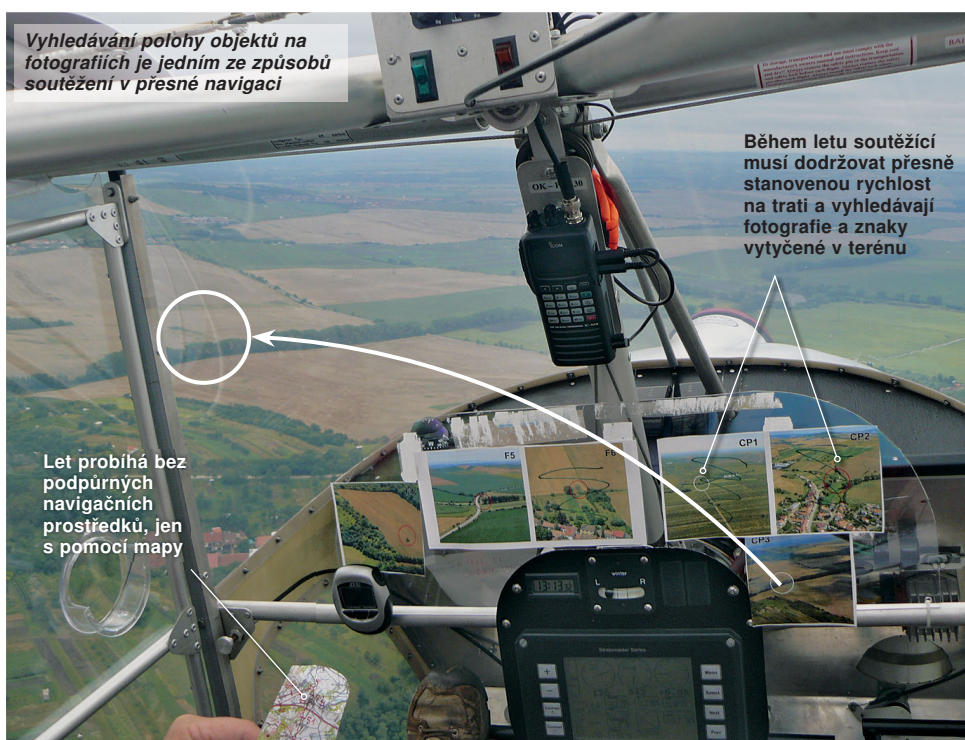
Série navigačních soutěží v ultralehkém létání.

Pohárové soutěži ve Skutči předcházely 30. dubna 2011 seminář o soutěžním ultralehkém létání, určený pro piloty, navigátory i rozhodčí. Další den, 1. května,

Příprava mapy
před letem

Fotografie
vyhledávaných
objektů mají
soutěžící stále
před očima

Vyhledávání polohy objektů na
fotografiích je jedním ze způsobů
soutěžení v přesné navigaci

Během letu soutěžící
musí dodržovat přesně
stanovenou rychlost
na trati a vyhledávají
fotografie a znaky
vytyčené v terénu

Let probíhá bez
podpůrných
navigačních
prostředků, jen
s pomocí mapy

**Vítězné
mistrovství České
republiky 2011
v kategoriích
motorových
závěsných kluzáků
a ultralehkých
letounů**

*K hodnoceným
úlohám většinou
patří i navigační
lety. Jejich
součástí je
příprava před
letem, při kterém
je pak třeba
dodržovat přesnou
pilotáž, trať i čas
a současně
vyhledávat znaky
a objekty podle
fotografií
(J. Čekan)*

**UL letoun
Moby Dick
startuje,
červená vlajka
rozhodčího
však signalizuje
nedodržení přesně
předepsaného
prostoru**

pak navázalo první kolo pohárové soutěže. (Alespoň dvou kol této soutěže se musel zúčastnit každý reprezentant.)

Pro představu, příklad jedné z disciplín, konkrétně 1. kola Poháru P. Tučka ve Skutči. Disciplína měla název „Samá voda“ a měřila 100 km. Soutěžící dostali mapu s tratí a s popisem otočných bodů (rybníky, přehrady), 12 foto ve dvou sadách k vyhledávání objektů na zemi za letu, trať obsahovala 5 tajných znaků, 3 známé časové brány a 4 tajné časové brány.

Umístění prvních tří soutěžících v jednotlivých kategoriích a kolech Poháru:

1. kolo, Skuteč, 1. května 2011
(pořadatelé: Aeroklub Skuteč, Petr Chvojka, Michal Seifert).

Sportovní kategorie

1. Jiří Krajča – Ivo Lengál
2. Juraj Čekan – Lukáš Dolínský
3. Jan Hájek – Michaela Spurná

Rekreační kategorie

1. Radek Štěřba – Aleš Navrátil
2. Petr Gronát – Hana Matochová
3. Jiří Pešava – Miloš Baum

**2. kolo, Kotvrdovice,
14. května 2011**
(pořadatel: Zdeněk Moravec).

Sportovní kategorie

1. Ondřej Šilhan – Jiří Krajča
2. Juraj Čekan – Lukáš Dolínský
3. Jan Lorenc – Jana Tučanová

Rekreační kategorie

1. Michael Lacko – Lenka Bejčková
2. Zdeněk Jureček – Jiří Vykydal
3. Petr Tichý – Jiří Pokorný

**3. kolo, České Budějovice,
28. května 2011**

(pořadatelé: Aeroklub Planá, Richard Vlach, Karel Švec).

Sportovní kategorie

1. Petr Chvojka – Ladislav Teplý
2. Ondřej Šilhan – Martin Dalajka
3. Jan Lorenc – Jana Tučanová

Rekreační kategorie

1. Michael Lacko – Lenka Bejčková
2. Milan Gubernát – Vladimír Nolč
3. Milan Kubáň – Mirka Kubánová

Sport v „malém“ letectví

4. kolo, Třebíč, 18. června 2011
(pořadatel: Západomoravský aeroklub, Vladimír Šilhan).

Sportovní kategorie

1. Jan Lukeš
2. Richard Vlach
3. Juraj Čekan – Lukáš Dolínský

Rekreační kategorie

1. Michael Lacko – Lenka Bejčková
2. Petr Tichý – Jiří Pokorný
3. Jiří Krajča – Kolář

5. kolo, Soběslav, 3. září 2011
(pořadatel: AK Soběslav, Vladimír Černý)

Sportovní kategorie

1. Petr Chvojka – Ladislav Teplý
2. Michal Seifert – Vojtěch Šaman
3. Antonín Brůna – Zdeněk Vozábal

Rekreační kategorie

1. Michael Lacko – Lenka Bejčková
2. Petr Tichý – Jiří Pokorný
3. Josef Kubát – Marcel Petrák

Rozhodčími i diváky přísně sledovanou úlohou je přesné přistání do vyznačeného decku. Hodnotí se přistání „klasických“ UL letounů (v Junioru letí J. Čekan a L. Dolínský) i motorových závěsných kluzáků (P. Chvojka a L. Teplý)

Reprezentant J. Lukeš v roli rozhodčího při vyhodnocování soutěže Letňanský kufr

Sport v „malém“ letectví

Při soutěžním startu se kontroluje i dodržení času. (Na snímku je UL letoun I. Lengála Junior)

6. kolo, Kraví Hora u Bořetic,
10. září 2011
(pořadatelé: Letecký klub nad krajem André, Ivo Lengál, Vladimír Šilhan).

Sportovní kategorie

1. Petr Chvojka – Ladislav Teplý
2. Ivo Lengál – Jana Tučanová
3. Michael Lacko – Lenka Bejčková

Rekreační kategorie

1. Petr Tichý – Jiří Pokorný
2. Jiří Krajča – Petra Švorcová
3. Vladimír Štěpánek

7. kolo, Letňany.

17. září 2011

V rámci tradiční navigační soutěže po méně známých památkách Polabí a Pojizeří,

Při některých úlohách navigátor konstruuje a kreslí trať za letu. Ve dvoumístném UL letadle (SkyRanger J. Lorence) to jde o trochu snadněji, než v otevřeném prostoru motorového závěsného kluzáku (J. Hájek a M. Spurná)

(pořadatelé: Aeroklub Letňany, Jan Lukeš, Petr Chvojka)

Sportovní kategorie

1. Petr Gronát – Jiří Krajča
2. Juraj Čekan – Lukáš Dolinský
3. Jan Lorenc – Jana Tučanová

World Microlight Cup 2011

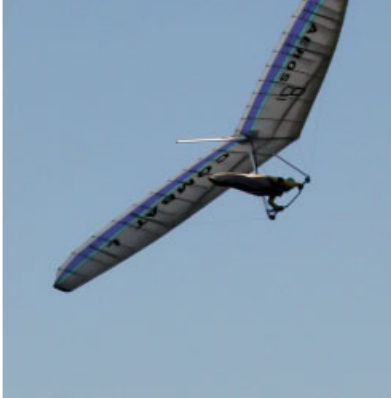
Světový pohár v ultralehkém létání, Španělsko, Villamartin, 12. až 16. října 2011.

Umístění českých soutěžících: Kategorie motorových závěsných kluzáků (WL1 a WL2)

6. Michal Seifert a Zdislava Horná
7. Jan Hájek a Michaela Spurná
8. Jiří Zítka a Zdena Rolníková
9. Jan Řehák

Kategorie ultralehkých letounů (AL2)

5. Ivo Lengál a Zdeňka Lengálová
6. Jan Lorenc a Jana Tučanová
8. Juraj Čekan a Petra Švorcová

**Letecká amatérská asociace
České republiky**

Vydala Letecká amatérská asociace ČR jako přílohu členského časopisu Pilot LAA ČR, č. 12/2011.

© 2011 Přípravili: text Jan Brskovský, grafická úprava Kamil Večeřa, korektury Vojtěch Šaman

Foto: Michal Eliáš, Václav Jukl, Viktor Matička, Kamil Večeřa, archiv časopisu Pilot, sbírka Jana Brskovského